

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA
PARLAMENTĀRĀS IZMEKLĒŠANAS KOMISIJA
PAR LATVIJAS KRĀJBANKAS UZRAUDZĪBAS NODROŠINĀŠANAS,
DARBĪBAS APTURĒŠANAS UN MAKSĀTNESPĒJAS PROCESA IETEKMI UZ
LATVIJAS REPUBLIKAS FINANŠU SISTĒMU

Reģistrācijas nr. LV 900 000 283 00 • Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811
Tālrunis: 6708 7475 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīga

2012. gada 04. septembrī
Nr.9/17-2-i/53-11/12

Latvijas Republikas
Saeimas Prezidijam

*Par Parlamentārās izmeklēšanas komisijas
Gala ziņojumu*

2012. gada 29. augustā Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu sēdē tika apstiprināts komisijas Gala ziņojumu.

Atbilstoši Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 13. panta trešajai daļai, savas atsevišķās domas komisijas Gala ziņojumam ir pievienojuši deputāti D.Stalts, A.Elksniņš un K.Enģelis.

Neskatoties uz to, ka Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 13. panta otrā daļa paredz, ka Gala ziņojumu paraksta visi parlamentārās izmeklēšanas komisijas locekļi, deputāti A.Elksniņš, I.Zariņš, K.Seržants un I.Grigule atteicās komisijas Gala ziņojumu parakstīt.

Lūdzu rast iespēju izvērtēt radušos situāciju, kad deputāti pārkāpj Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likumu, un izskatīt iespēju iekļaut Saeimas kārtējās sēdes darba kārtībā Parlamentārās izmeklēšanas komisijas Gala ziņojumu bez minēto deputātu parakstiem.

Pielikumā:

- 1) Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu Gala ziņojums uz 17 lapām.*
- 2) Nacionālās apvienības "Visu Latvija!" – "Tēvzemei un Brīvībai / LNNK" frakcijas deputātu atsevišķais viedoklis uz 1 lapa.*
- 3) Pēdētisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs" frakcijas deputāta A.Elksniņa atsevišķās domas uz 16 lapām.*
- 4) Reformu partijas frakcijas deputāta K.Enģeļa atsevišķās domas uz 1 lapa.*

Cieņā –

LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas
priekšsēdētājs

Jānis Lāčplēsis

18+

**Latvijas Republikas 11. Saeimas
Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas Krājbankas uzraudzības
nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi
uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu**

GALA ZIŅOJUMS

I Komisijas sastāvs:

LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisija par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu darbojās šādā sastāvā:

Jānis Lāčplēsis (Frakcija Vienotība),

Romāns Naudiņš (Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai / LNNK" frakcija),

Kārlis Eņģelis (Reformu partijas frakcija (līdz 06.06.2012. Zatlera Reformu partijas frakcija)),

Andrejs Elksniņš (Politisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs" frakcija),

Iveta Grigule (Zaļo un Zemnieku savienības frakcija),

Jānis Reirs (Frakcija Vienotība),

Kārlis Seržants (Zaļo un Zemnieku savienības frakcija),

Elīna Siliņa (Pie frakcijām nepiederoša deputāte),

Dāvis Stalts (Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai / LNNK" frakcija),

Juris Viļums (Reformu partijas frakcija (līdz 06.06.2012. Zatlera Reformu partijas frakcija)),

Ivars Zariņš (Politisko partiju apvienības "Saskaņas Centrs" frakcija).

II Saeimas dotais uzdevums

2011. gada 29. novembrī trīsdesmit četri (34) Saeimas deputāti – Andrejs Elksniņš, Aleksandrs Jakimovs, Vladimirs Nikonovs, Raimonds Rubiks, Igors Meļņikovs, Ivans Klementjevs, Nikolajs Kabanovs, Jānis Ādamsons, Mihails Zemļinskis, Viktors Jakovļevs, Sergejs Dolgopolovs, Uldis Augulis, Jānis Tutins, Ivans Ribakovs, Artūrs Rubiks, Ņikita

Ņikiforovs, Vladimirs Reskājs, Igors Zujevs, Marjana Ivanova-Jevsejeva, Irina Cvetkova, Iveta Grigule, Sergejs Potapkins, Raimonds Vējonis, Jānis Vucāns, Kārlis Seržants, Sergejs Mirskis, Dmitrijs Rodionovs, Igors Pimenovs, Ivars Zariņš, Vitālijs Orlovs, Jeļena Lazareva, Andrejs Klementjevs, Aleksandrs Sakovskis, Valērijs Agešins iesniedza Saeimas Prezidijam Lēmuma projektu „Par Saeimas parlamentārās izmeklēšanas komisijas izveidošanu par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu”.

LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu uzdevums izriet no komisijas nosaukuma: noskaidrot Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu.

III Komisijas veiktais darbs

LR Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisija par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu Saeimā tika izveidota 2011. gada 1. decembrī uz deviņiem mēnešiem. Komisijas sastāvs pilnā apmērā tika ievēlēts 2011. gada 8. decembrī. Komisijas vadība tika ievēlēta komisijas pirmajā sēdē, kas notika 2011. gada 8. decembrī.

Pēc tam sākās sarakste ar dažādām institūcijām un informācijas pieprasīšana.

Komisijas darbs bija saistīts ar klasificētās informācijas apstrādi.

Daļai saņemtās informācijas bija noteikts ierobežotas pieejamības statuss, daļai Valsts noslēpuma statuss, ar kuru nevarēja strādāt tie komisijas deputāti, kuriem šis pielaides nav.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija nosūtījusi informācijas pieprasījumus šādām iestādēm:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (22.12.2011., 19.01.2012., 13.02.2012., 02.03.2012., 29.03.2012., 15.05.2012., 19.07.2012., 23.08.2012.);
- 2) LR Finanšu ministrijai (29.02.2012.);
- 3) Ministru kabinetam (15.05.2012., 24.05.2012.);
- 4) VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” (05.07.2012., 01.08.2012.);
- 5) VAS „Latvijas valsts meži” (05.07.2012.);
- 6) VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” (05.07.2012., 01.08.2012.);
- 7) VAS „Lauku attīstības fonds” (05.07.2012., 01.08.2012.);
- 8) VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs” (05.07.2012.);
- 9) VAS „Latvijas Loto” (01.08.2012.);

- 10) Valsts kapitālsabiedrība SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” (01.08.2012.);
11) VSIA „Latvijas Vēstnesis” (01.08.2012.);
12) Jelgavas pilsētas SIA „Jelgavas pilsētas slimnīca” (01.08.2012.);
13) Ludzas novada SIA „Ludzas rajona slimnīca” (01.08.2012.);
14) Krāslavas novada pašvaldībai (01.08.2012.);
15) Ozolnieku novada pašvaldībai (01.08.2012.);
16) Rūjienas novada pašvaldībai (01.08.2012.);
17) Krustpils novada pašvaldībai (01.08.2012.);
18) Tukuma novada pašvaldībai (01.08.2012.);
19) Rucavas novada pašvaldībai (01.08.2012.).

Atbildes ir saņemtas no šādām iestādēm:

1) no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas:

- 2012. gada 5. janvārī saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem un 2012. gada 27. janvārī saņemts papildinājums 05.01.2012. atbildei uz komisijas 22.12.2011. pieprasījumu;
- 2012. gada 15. februārī saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 19.01.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 9. martā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem un 2012. gada 19. martā saņemts papildinājums 09.03.2012. atbildei uz komisijas 13.02.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 15. martā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 02.03.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 17. aprīlī saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 29.03.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 23. maijā saņemta atbilde uz komisijas 15.05.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 15. augustā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 19.07.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 27. augustā saņemta atbilde uz komisijas 23.08.2012. pieprasījumu.

2) no Finanšu ministrijas:

- 2012. gada 15. martā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 29.02.2012. pieprasījumu.

3) no Valsts kancelejas:

- 2012. gada 18. maijā saņemta atbilde uz komisijas 15.05.2012. pieprasījumu Ministru kabinetam;
- 2012. gada 31. maijā saņemta atbilde uz komisijas 24.05.2012. pieprasījumu Ministru kabinetam.

4) no VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs” 2012. gada 10. jūlijā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 05.07.2012. pieprasījumu.

5) no VAS „Lauku attīstības fonds”:

- 2012. gada 19. jūlijā saņemta atbilde uz komisijas 05.07.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 10. augustā saņemta atbilde uz komisijas 31.07.2012. pieprasījumu.

5) no VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”:

- 2012. gada 20. jūlijā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 05.07.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 09. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.

- 6) no VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”:
- 2012. gada 23. jūlijā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 05.07.2012. pieprasījumu;
- 2012. gada 06. augustā saņemta atbilde ar pievienotajiem dokumentiem uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 7) no VAS „Latvijas valsts meži” 2012. gada 07. augustā saņemta atbilde uz komisijas 05.07.2012. pieprasījumu.
- 8) no Valsts kapitālsabiedrības SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” 2012. gada 09. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 9) no Ozolnieku novada domes 2012. gada 13. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 10) no Tukuma novada domes 2012. gada 14. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 11) no Rucavas novada domes 2012. gada 17. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 12) no Krāslavas novada domes 2012. gada 20. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 13) no Jelgavas pilsētas SIA „Jelgavas pilsētas slimnīca” 2012. gada 20. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 14) no Rūjienas novada pašvaldības 2012. gada 24. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.
- 15) no Krustpils novada pašvaldības 2012. gada 27. augustā saņemta atbilde uz komisijas 01.08.2012. pieprasījumu.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija ir nosūtījusi lūgumu sniegt viedokli par ar komisijas darbību saistītiem jautājumiem šādām iestādēm:

- 1) Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (15.03.2012., 22.03.2012., 29.03.2012., 19.04.2012., 03.05.2012., 21.06.2012., 19.07.2012., 26.07.2012.);
- 2) LR Finanšu ministrijai (15.03.2012., 29.03.2012., 03.05.2012., 26.07.2012., 09.08.2012.);
- 3) Latvijas Bankai (15.03.2012.);
- 4) LR Tieslietu ministrijai (22.03.2012., 29.03.2012., 03.05.2012., 26.07.2012.);
- 5) Latvijas Komercbanku asociācijai (03.05.2012., 21.06.2012.);
- 6) Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (17.05.2012.);
- 7) Iepirkumu uzraudzības birojam (17.05.2012.);
- 8) Latvijas Republikas Tiesībsargam (21.06.2012.);
- 9) LR Ekonomikas ministrijai (26.07.2012.).

Atbildes ir saņemtas no šādām iestādēm:

1) no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas:

- 2012. gada 23. martā saņemta atbilde uz komisijas 15.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 23. martā saņemta atbilde uz komisijas 22.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 03. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 29.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 28. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 19.04.2012. vēstuli;
- 2012. gada 14. maijā saņemta atbilde uz komisijas 03.05.2012. vēstuli;
- 2012. gada 28. jūnijā saņemta atbilde uz komisijas 21.06.2012. vēstuli;
- 2012. gada 30. jūlijā saņemta atbilde uz komisijas 19.07.2012. vēstuli;
- 2012. gada 02. augustā saņemta atbilde uz komisijas 26.07.2012. vēstuli.

2) no Finanšu ministrijas:

- 2012. gada 05. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 15.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 20. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 29.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 31. maijā saņemta atbilde uz komisijas 03.05.2012. vēstuli;
- 2012. gada 08. augustā saņemta atbilde uz komisijas 26.07.2012. vēstuli;
- 2012. gada 28. augustā saņemta atbilde uz komisijas 09.08.2012. vēstuli.

3) no Tieslietu ministrijas:

- 2012. gada 5. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 22.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 24. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 29.03.2012. vēstuli;
- 2012. gada 28. maijā saņemta atbilde uz komisijas 03.05.2012. vēstuli;
- 2012. gada 22. augustā saņemta atbilde uz komisijas 26.07.2012. vēstuli.

4) no Latvijas Bankas:

- 2012. gada 18. aprīlī saņemta atbilde uz komisijas 15.03.2012. vēstuli.

5) no Latvijas Komerčbanku asociācijas:

- 2012. gada 18. maijā saņemta atbilde uz komisijas 03.05.2012. vēstuli;
- 2012. gada 02. augustā saņemta atbilde uz komisijas 21.06.2012. vēstuli.

6) no LR Ģenerālprokuratūras:

- 2012. gada 21. maijā saņemts LR Ģenerālprokuratūras viedoklis;
- 2012. gada 24. jūlijā saņemts LR Ģenerālprokuratūras viedoklis.

7) no Iepirkumu uzraudzības biroja:

- 2012. gada 15. jūnijā saņemta atbilde uz komisijas 17.05.2012. vēstuli.

8) no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja:

- 2012. gada 26. jūnijā saņemta atbilde uz komisijas 17.05.2012. vēstuli.

9) no Latvijas Republikas Tiesībsarga:

- 2012. gada 25. jūlijā saņemta atbilde uz komisijas 21.06.2012. vēstuli.

10) no LR Ekonomikas ministrijas:

- 2012. gada 29. augustā saņemta atbilde uz komisijas 26.07.2012. vēstuli.

126

2012. gada 26. janvārī, pamatojoties uz Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 8. panta 1. daļu, Parlamentārās izmeklēšanas komisijas deputāti vērsās Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūrā ar lūgumu norīkot prokuroru dalībai Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbā.

No LR Ģenerālprokuratūras 2012. gada 2. februārī tika saņemta atbilde, ka pamatojoties uz Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 8. panta 1. daļu pēc komisijas ierosinājuma Parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbā tiek deleģēts piedalīties Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētās prokuratūras prokurors Armīns Meisters.

2012. gada 28. martā saņemta vēstule no LR Ģenerālprokuratūras, ka sakarā ar to, ka prokurors A.Meisters tiek iecelts Rīgas pilsētas Centra rajona prokuratūras virsprokurora amatā, dalībai Parlamentārās izmeklēšanas komisijas darbā tiek deleģēts piedalīties Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētās prokuratūras prokurors Jānis Omuls.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija 2012. gada 1. augustā vērsusies ar iesniegumu LR Ģenerālprokuratūrā un Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā par situāciju, kāda izveidojusies ar budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu, budžeta nefinansētu iestāžu un kapitālsabiedrību līdzekļu noguldījumiem kredītiestāžu depozītos, un izvērtēt, vai Publisko iepirkumu likuma prasību neievērošana nav saistīta ar amatpersonu rīcības pārkāpumiem.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija 2012. gada 13. augustā saņēmusi atbildes no Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta un Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja uz minēto iesniegumu.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija 2012. gada 23. augustā vērsusies Iepirkumu uzraudzības birojā ar aicinājumu izvērtēt nepieciešamību precizēt Publisko iepirkumu likuma normu piemērošanu pašvaldībām, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām un izstrādāt metodiskos norādījumus par kārtību, kādā minētās iestādes var savus finanšu līdzekļus noguldīt kredītiestāžu depozītos.

Savas darbības laikā Parlamentārās izmeklēšanas komisijas deputāti tikušies un izvaicājuši sekojošas personas:

1) Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdētāju Andri Jaunsleini un Latvijas Pašvaldību savienības finanšu – ekonomikas padomnieci Lāsmu Ūbeli (2012. gada 29. februārī);

- 2) Latvijas Komercbanku asociācijas prezidentu Mārtiņu Bičevski (2012. gada 1. martā);
- 3) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Uzraudzības departamenta MFIDAD galveno uzraudzības ekspertu Florentīnu Krancmani (2012. gada 25. aprīlī);
- 4) bijušo Finanšu un kapitāla tirgus komisijas vadītāju Irēnu Krūmani (2012. gada 2. maijā);
- 5) Latvijas Komercbanku asociācijas pārstāvi Kazimiru Šļakotu (2012. gada 30. maijā).

IV Komisijas konstatētie fakti un to novērtējumu

1. Komisija analizējusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas veikto Latvijas Krājbankas uzraudzību un vērtējusi tās lēmumu pieņemšanu attiecībā par Latvijas Krājbankas darbības apturēšanu.

Komisija ir noskaidrojusi, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija Latvijas Krājbankas kapitāla nepietiekamību konstatējusi jau 2009. gada beigās un 2010. gada pirmajā pusē pēc krīzes nekustamā īpašuma tirgū.

Reaģējot uz Latvijas Krājbankas kapitāla nepietiekamību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija noteikusi Latvijas Krājbankai ierobežojumus – aizliegusi nerezidentu kreditēšanu, aizliegusi bez saskaņošanas ar Finanšu un kapitāla tirgus komisiju bankas klientiem – rezidentiem izsniegt jaunus kredītus, kas lielāki par 100 000 LVL, kā arī aizliegusi izsniegt bankas klientiem jaunus galvojumus un garantijas, kas pārsniedz 100 000 LVL. Finanšu un kapitāla tirgus komisija panākusi, ka 2010. gadā Latvijas Krājbanka palielināja pamatkapitālu par 6,5 miljoniem latu.

2010. gada 30. maijā tika noslēgts administratīvais līgums starp Finanšu un kapitāla tirgus komisiju, Latvijas Krājbanku un Akcinē bendrovē bankas SNORAS, kas bija paredzēts kā papildus līdzeklis, lai nepieciešamības gadījumā Akcinē bendrovē bankas SNORAS garantētu Latvijas Krājbankas kapitāla pietiekamības atbilstību Kredītiestāžu likuma prasībām. Administratīvā līguma ietvaros Akcinē bendrovē bankas SNORAS garantēja piecu Latvijas Krājbankas izsniegto kredītu potenciālo zaudējumu segšanu aptuveni 40 miljonu latu apmērā.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas vērtējumā minētais administratīvais līgums kā kapitāla pietiekamības nodrošinājums ilgtermiņā nav bijis efektīvs un tālredzīgs, un rezultātā savu mērķi nerasniedza. Reālā kapitāla nepiesaistīšana atzīstama par Finanšu un kapitāla tirgus komisijas kļūdu.

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas locekļi pauduši bažas, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija savā attieksmē pret Latvijas Krājbankas kapitāla nepietiekamību ilgākā laika

periodā ir bijusi pārāk iecietīga. Tomēr vērtējot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas rīcību 2009. un 2010. gadā, jāatzīst, ka tā veikusi dažādus pasākumus, lai Latvijas Krājbankas kapitāla pietiekamība būtu atbilstoša Kredītiestāžu likuma prasībām un tā varētu turpināt savu darbību.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija pieļauj, ka radikālāki Finanšu un kapitāla tirgus komisijas soļi varētu jau 2010. gadā izsaukt Latvijas Krājbankas maksātspēju un tās ietekme uz Latvijas finanšu sistēmu būtu neprognozējama.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija, izvērtējot Vladimira Antonova būtiskas līdzdalības gūšanu Latvijas Krājbankā, kad 2005. gada septembrī V. Antonovam piederošā Lietuvas SNORAS banka nopirka Latvijas Krājbankas kontrolpaketi, secinājusi, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija nepamatoti paļāvusies uz Lietuvas banku uzrauga veikto V. Antonova personības izvērtējumu, kas nav uzskatāms par pietiekamu pamatu, lai Finanšu un kapitāla tirgus komisijai nevajadzētu veikt pašai savu V. Antonova personības izvērtējumu. Tādējādi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas atteikšanās izvērtēt V. Antonova personību, iespējamo seku neizvērtēšana, dodot V. Antonovam iespēju gūt būtisku līdzdalību Latvijas Krājbankā, vērtējama kā bezdarbība, kurai bijušas nopietnas negatīvas sekas Latvijas Krājbankas turpmākajā darbībā.

Komisija konstatējusi, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija sadarbība ar Latvijas drošības iestādēm Latvijas Krājbankas gadījumā nav bijusi pietiekami efektīva, lai novērstu situāciju, kad V. Antonovs gūst būtisku līdzdalību AS "Latvijas Krājbanka" un ieņem padomes locekļa un priekšsēdētāja vietnieka amatu.

Parlamentārās izmeklēšanas komisija vērtējusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas sadarbību ar Lietuvas Banku un Lietuvas banku uzraugu un konstatējusi, ka, lai gan jau 2011. gada 11. novembrī Lietuvas Centrālā banka bija vērsusies prokuratūrā ar lūgumu uzsākt izmeklēšanu attiecībā par SNORAS banku, jo vasarā tika konstatēts, ka divās Šveices bankās kontos trūkst 290 miljoni eiro, Latvijas banku uzraugs – Finanšu un kapitāla tirgus komisija par to netika informēta.

Arī 2011. gada 15. novembrī, kad interneta vietnē <http://www.baltic-course.com/eng/finances/?doc=48730> tiek publicēta informācija par izmeklēšanu, kas tiek plānota kādā Lietuvas bankā, lai konstatētu krāpšanas gadījumus, aizturētu bankas vadību un Lietuvas valdība pārņemtu bankas kontroli (konkrētās bankas nosaukums netiek minēts), un kad Finanšu un kapitāla tirgus komisija lūdz kolēģiem Lietuvas Bankā sniegt skaidrojumu par minēto publikāciju, kā arī informēt, vai tajā minētais nav saistīts ar kādu no Latvijas bankām, par kuras uzraudzību FKTK ir izveidota kopīga Uzraudzības kolēģija ar Lietuvas

uzraudzības iestādi – Lietuvas Banku, Finanšu un kapitāla tirgus komisija saņem atbildi, kurā Lietuvas Banka noliedz baumas un iesaka atturēties no bezatbildīgiem izteikumiem par bankas stabilitāti, kas var negatīvi ietekmēt sabiedrības uzticību finanšu sektoram.

Tikai 2011. gada 16. novembrī Finanšu un kapitāla tirgus komisija saņēmusi oficiālu paziņojumu no Lietuvas Bankas, kurā Finanšu un kapitāla tirgus komisija tiek informēta, ka Lietuvas Banka atbilstoši Eiropas Padomes un Parlamenta 04.04.2001. Direktīvas 2001/24/EK par kredītiestāžu reorganizāciju un darbības izbeigšanu ir pieņēmusi lēmumu piemērot AB Bankas SNORAS reorganizācijas pasākumus – ir apturēta bankas darbība maksājumu sistēmās un ir iecelts pagaidu administrators. Saskaņā ar Lietuvas Bankas sniegto informāciju Lietuvas valdība ir nacionalizējusi AB Bankas SNORAS akcijas.

Tādējādi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas sadarbība ar Lietuvas Banku un Lietuvas banku uzraugu vērtējama kā neveiksmīga, neatbilstoša labas partnerības principiem, kas nodarījusi būtisku kaitējumu Latvijas Krājbankai un Latvijas finanšu sistēmai kopumā. Parlamentārās izmeklēšanas komisija atzīmē, ka Latvijas banku uzraugam – Finanšu un kapitāla tirgus komisijai acīmredzami nebija iespēju šo sadarbību būtiski ietekmēt un uzlabot bez Lietuvas Bankas izpratnes par šīs sadarbības nepieciešamību.

2. Komisija izskatījusi jautājumu par valsts un pašvaldību iestāžu, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību finanšu līdzekļu noguldījumiem kredītiestāžu depozītos.

Komisija konstatējusi, ka saskaņā ar LR Finanšu ministrijas 2012. gada 15. marta vēstulē Nr. 12-30/1779 sniegto informāciju uz 2011. gada 29. novembri AS „Latvijas Krājbanka” kontos:

- pašvaldībām un to kapitālsabiedrībām pavisam atradās 24 766 463.93 LVL, no kuriem depozītos esošie līdzekļi bija 1 054 148.80 LVL, bet norēķinu kontos 23 709 828.73 LVL;
- no valsts budžeta daļēji finansētajām atvasinātajām publiskajām personām un budžeta nefinansētajām iestādēm pavisam atradās 2 147 780 LVL, no kuriem depozītos esošie līdzekļi bija 2108 LVL, bet norēķinu kontos 2 145 672 LVL;
- valsts kapitālsabiedrībām pavisam atradās 62 831 750.19 LVL, no kuriem depozītos esošie līdzekļi bija 51 601 975.60 LVL, bet norēķinu kontos 11 231 882.79 LVL.

Komisija vērsusies Iepirkumu uzraudzības birojā un Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā ar lūgumu izteikt viedokli par to, vai pašvaldībām, pašvaldību iestādēm un pašvaldību kapitālsabiedrībām, pieņemot lēmumu par naudas noguldīšanu depozītā kredītiestādēs, ir nepieciešams piemērot Publisko iepirkumu likumā noteiktās procedūras.

Parlamentārās izmeklēšana komisija ir saņēmusi atzinumu, ka pašvaldībām, pašvaldību iestādēm un tām pašvaldību kapitālsabiedrībām, kuras ir uzskatāmas par pasūtītājiem Publisko iepirkumu likuma izpratnē, lai noslēgtu līgumu par noguldījumu pakalpojumiem, ir jāpiemēro Publisko iepirkumu likums, ievērojot tajā noteikto iepirkumu veikšanas kārtību un procedūras, izņēmumus, kā arī attiecīgās līgumcenu robežvērtības.

Komisija aptaujājusi sešpadsmit (16) budžeta iestādes, no valsts budžeta daļēji finansētas atvasinātas publiskas personas, budžeta nefinansētas iestādes un kapitālsabiedrības, kā arī pašvaldības un to kapitālsabiedrības, kuru finanšu līdzekļi bija noguldīti Latvijas Krājbankas depozītos, par to, vai tās ir piemērojušas Publisko iepirkumu likuma normas, slēdzot līgumus par līdzekļu noguldīšanu depozītā:

1. VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”;
2. VAS „Latvijas valsts meži”;
3. VSIA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”;
4. VAS „Lauku attīstības fonds”;
5. VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs”;
6. VAS „Latvijas Loto”;
7. Valsts kapitālsabiedrību SIA „Latvijas Garantiju aģentūra”;
8. VSIA „Latvijas Vēstnesis”;
9. Jelgavas pilsētas SIA „Jelgavas pilsētas slimnīca”;
10. Krāslavas novada pašvaldību;
11. Ozolnieku novada pašvaldību;
12. Ludzas novada SIA „Ludzas rajona slimnīca”;
13. Rūjienas novada pašvaldību;
14. Krustpils novada pašvaldību;
15. Tukuma novada pašvaldību;
16. Rucavas novada pašvaldību.

Komisija konstatējusi, ka pašvaldības, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības, izņemot VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs”, savus finanšu līdzekļus ir izvietojušas Latvijas Krājbankas depozītos neievērojot Publisko iepirkumu likuma normas, bet piemērojušas dažādus likumus, atšķirīgi interpretējušas likuma normas un atsaukušās uz savu izpratni par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas lietderīgu izmantošanu un izšķērdēšanas novēršanu.

Komisija ir vērsusies LR Ģenerālprokuratūrā un Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojā ar iesniegumu, kurā vērsusi uzmanību uz situāciju, kāda izveidojusies ar budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu, budžeta nefinansētu iestāžu un kapitālsabiedrību līdzekļu noguldījumiem kredītiestāžu depozītos, un kurā lūgusi izvērtēt, vai likuma prasību neievērošana nav saistīta ar amatpersonu rīcības pārkāpumiem.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, atbildot uz minēto Parlamentārās izmeklēšanas komisijas iesniegumu, informē, ka KNAB par komisijas iesniegumā minētajiem faktiem ir uzsācis pārbaudi.

Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departaments, atbildot uz minēto Parlamentārās izmeklēšanas komisijas iesniegumu, informē, ka Ģenerālprokuratūras Personu un valsts tiesību aizsardzības departamenta virsprokurors J.Pēda par komisijas iesniegumā minētajiem faktiem nosūtījis Satiksmes ministrijai, Zemkopības ministrijai un Veselības ministrijai kā valsts kapitāla daļu turētājai komisijas iesniegumā norādītajās valsts kapitālsabiedrībās, lūdzot apzināt konkrēto situāciju attiecīgajās kapitālsabiedrībās, izvērtēt kapitālsabiedrību amatpersonu rīcību un risināt jautājumu par konkrētu amatpersonu atbildību likuma neievērošanā.

3. Komisija analizējusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas sniegto informāciju par Latvijas Krājbankas klientu veiktajiem darījumiem laika posmā no 01.11.2011. līdz 01.12.2012., kuru apmērs dienas laikā pārsniedz 8000 latu, un konstatējusi tajā vairākas neskaidrības. Tā kā Parlamentārās izmeklēšanas komisijas deputātiem nebija pieejama informācija par konkrētiem noguldījumu kontiem, tad viņi vērsa klātesošā prokurora uzmanību uz vairākiem maksājumiem, lūdzot prokuratūru pievērst tiem pastiprinātu uzmanību.

4. Komisija izskatījusi jautājumu par to, vai normatīvajos aktos ir nepieciešams veikt izmaiņas, lai Finanšu un kapitāla tirgus komisija turpmāk regulārāk pārbaudītu banku korespondējošos kontus.

Izvērtējot Latvijas Krājbankas gadījumu un izskatot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Tieslietu ministrijas un Finanšu ministrijas sniegtos atzinumus, komisija konstatējusi, ka, lai pastiprinātu kredītiestāžu korespondentkontu uzraudzību, Finanšu un kapitāla tirgus komisija 2012. gada 15. martā ir apstiprinājusi grozījumus „Banku risku novēršanas rokasgrāmatā”, saskaņā ar kuriem kredītiestādei atsevišķā apliecinājuma formā jānorāda, kādi tās aktīvi ir ieķīlāti, kā arī, veicot kredītiestādes pārbaudi, jāsaņem apstiprinājumi no korespondentbankām par kredītiestādes aktīvu ieķīlājumu.

Tajā pat laikā komisija konstatējusi, ka kredītiestādes sniedz informāciju par korespondējošo kontu ieķīlāšanu Finanšu un kapitāla tirgus komisijai vienreiz gadā kredītiestāžu pārskatos, kas ir nepietiekami operatīvās kontroles veikšanai.

5. Komisija izskatījusi jautājumu par nepieciešamību palielināt kredītiestādes valdes locekļu atbildību par darījumiem viņu pārvaldītajā kredītiestādē, piemēram, nosakot, ka darījumi virs noteiktas summas ir rakstiski jāapstiprina visiem valdes locekļiem, Krimināllikumā paredzot kriminālatbildību par šīs normas neievērošanu.

Izvērtējot Latvijas Krājbankas gadījumu un izskatot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Latvijas Komerčbanku asociācijas, Ģenerālprokuratūras un Tieslietu ministrijas sniegtos atzinumus, komisija konstatējusi, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisija ir izstrādājusi grozījumus normatīvajos noteikumos Nr. 63 „Iekšējās kontroles sistēmas izveides noteikumi”, kas paredz, ka kredītiestādes aktīvu ieķīlāšanu, ja viena vai vairāku acīmredzami saistītu šādu darījumu kopējā summa pārsniedz 10% no kredītiestādes pašu kapitāla, izskata un apstiprina kredītiestādes valde, vienlaicīgi paredzot, ka šim noteikumam ir izņēmumi (piemēram, REPO darījumi, noguldījumi, lai nodrošinātu maksājumu karšu norēķinus).

Tajā pat laikā komisija ir konstatējusi, ka šobrīd kredītiestāžu valdes locekļu atbildība par darījumiem viņu pārvaldītajā kredītiestādē ir nepietiekama un to nepieciešams palielināt.

6. Komisija izskatījusi jautājumu par to, vai šobrīd normatīvajos aktos paredzētā kārtība, kādā notiek kredītiestādes darbības apturēšanas, maksātnespējas un likvidācijas jautājumu izlemšana un virzība ir pietiekami ātra un efektīva, un kas būtu darāms, lai saīsinātu lēmumu pieņemšanas laiku un nākotnē padarītu lēmumu pieņemšanu operatīvāku.

Izvērtējot Finanšu ministrijas un Tieslietu ministrijas sniegtos atzinumus, komisija konstatējusi, ka kredītiestāžu maksātnespējas un likvidācijas lietu faktiskās izskatīšanas termiņi tiesās ir nesamērīgi gari, kas noved pie aktīvu vērtības zaudēšanas un apgrūtina kredītiestādes iespējamo sanācību.

7. Komisija izskatījusi jautājumu par iespēju valstij pārņemt bankas, kuras atzītas par likvidējamām vai maksātnespējīgām.

Izvērtējot Latvijas Krājbankas maksātnespējas procesu un izskatot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Finanšu ministrijas un Latvijas Bankas sniegtos atzinumus šajā jautājumā, komisija konstatējusi, ka izmaiņas normatīvajos aktos nav nepieciešamas.

8. Komisija ir izskatījusi jautājumu par to, vai būtu lietderīgi veikt grozījumus Civilprocesa likuma 376. panta pirmā daļā, atļaujot tiesai kā maksātnespējas iestāšanās dienu noteikt

maksātnespējas pieteikuma iesniegšanas dienu vai pierādīto faktiskās maksātnespējas iestāšanās dienu, kā tas bija noteikts Civilprocesa likumā līdz 2011. gada septembrim.

Komisija ir noskaidrojusi Finanšu un kapitāla tirgus komisijas viedokli jautājumā par to, vai Latvijas Krājbankā tika veiktas darbības, kuras nevarētu notikt, ja maksātnespēja iestāšanās datums būtu 2011. gada 21. novembris – faktiskās maksātnespējas iestāšanās diena, izvērtējusi Tieslietu ministrijas viedokli un konstatējusi, ka maksātnespējas iestāšanās dienas noteikšana 2012. gada 21. novembrī saskaņā ar normatīvo regulējumu, kāds bija spēkā līdz 2011. gada 30. septembrim, nemainītu bankā notiekošos procesus, kā arī administratora vai kreditoru tiesības. Tādējādi komisija secinājusi, ka grozījumi normatīvajos aktos nav nepieciešami.

9. Izvērtējot Latvijas Krājbankas gadījumu, komisija konstatējusi, ka kredītiestāžu maksātnespējas procesa virzības regulējums Kredītiestāžu likumā ir novecojis, tas atpauk no tā, kāds ir iedibināts attiecībā uz fizisko un juridisko personu maksātnespēju.

10. Komisija izskatījusi jautājumu par kredītiestādes maksātnespējas procesa administratora un kredītiestādes likvidatora atlīdzības regulējumu.

Izvērtējot Latvijas Krājbankas gadījumu un izskatot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas sniegto atzinumu, komisija konstatējusi, ka esošais kredītiestādes maksātnespējas procesa administratora un kredītiestādes likvidatora atlīdzības regulējums neatbilst finanšu institūciju maksātnespējas un bankrota procesam.

Komisija konstatējusi, ka kredītiestādes maksātnespējas procesa administratora atlīdzības regulējuma kontekstā normatīvajos aktos trūkst faktiski atgūto kredītu definīcijas.

11. Komisija izskatījusi jautājumu par to, vai būtu lietderīgi papildināt to pasākumu sarakstu, kas tiek apmaksāts no kredītiestādes maksātnespējas procesa administratora atlīdzības, piemēram, juridiskās un finanšu konsultācijas.

Izskatot Finanšu un kapitāla tirgus komisijas sniegto atzinumu, komisija konstatējusi, ka šobrīd nav pietiekami skaidri noteiktas normas par maksātnespējas procesa izdevumiem.

12. Komisija izskatījusi iespēju finanšu stabilitātes nodevas uzkrāt īpašā fondā un konstatējusi, ka nav lietderīgi finanšu stabilitātes nodevu uzkrāt īpašā fondā.

13. Komisija ir izskatījusi jautājumu par to, vai valsts un pašvaldību kapitālsabiedrības ir tiesīgas slēgt līgumus par finanšu līdzekļu (kuru apmērs pārsniedz valdes rīcības tiesības) noguldīšanu kredītiestāžu depozītos bez saskaņošanas ar akcionāriem, un vai ir nepieciešams mainīt esošo kārtību. Izvērtējot Tieslietu ministrijas viedokli, Parlamentārās izmeklēšanas komisijas deputāti secināja, ka šajā jautājumā nav nepieciešams rosināt likumdošanas izmaiņas.

14. Izvērtējot Latvijas Krājbankas gadījumu un ņemot vērā LR Ģenerālprokuratūras sniegto atzinumu, komisija konstatējusi, ka reģistra, kurā būtu norādītas visas personas ar paraksta tiesībām kredītiestādē, trūkums negatīvi ietekmē maksātnespējas procesa administrēšanu.

15. Komisija ir konstatējusi, ka tā kā Kredītiestāžu likuma 63.pants neparedz, ka kredītiestādes rīcībā esošās neizpaužamās ziņas sniedzamas arī Parlamentārās izmeklēšanas komisijām, tad šī iemesla dēļ Parlamentārās izmeklēšanas komisija nevarēja iepazīties ar vairākiem tās darbā nepieciešamiem datiem, kas būtiski apgrūtināja komisijas darbu.

V Komisijas secinājumi

1. Komisija ir secinājusi, ka ir nepieciešams precizēt Publisko iepirkumu likuma normu piemērošanu pašvaldībām, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām un izstrādāt metodiskos norādījumus par kārtību, kādā minētās iestādes var savus finanšu līdzekļus noguldīt kredītiestāžu depozītos.

2. Komisija secinājusi, ka nepieciešams panākt operatīvāku kontroli pār korespondējošo kontu ieķīlāšanu.

3. Komisija secinājusi, ka nepieciešams noteikt kriminālatbildību kredītiestāžu valdes locekļiem par procedūras neievērošanu, veicot darījumus virs noteiktas summas ar kredītiestādes aktīviem, kā arī tām personām, kuras Kredītiestāžu likuma 1. panta 19. punkta izpratnē uzskatāmas par personām, kas saistītas ar kredītiestādi.

4. Komisija secinājusi, ka nepieciešams saīsināt kredītiestāžu maksātnespējas un likvidācijas lietu faktiskās izskatīšanas termiņus tiesās.

5. Komisija secinājusi, ka Kredītiestāžu likuma nodaļas, kas attiecas uz kredītiestādes maksātnespēju, ir novecojušas, tās neatbilst esošajai situācijai un likumā nepieciešams attiecīgus veikt grozījumus.

6. Komisija secinājusi, ka nepieciešams izstrādāt jaunu kredītiestādes maksātnespējas procesa administratora un kredītiestādes likvidatora atlīdzības regulējumu, kas attiektos tieši uz finanšu institūcijām.

Administratora atlīdzības regulējuma kontekstā nepieciešams normatīvajos aktos noteikt faktiski atgūto kredītu definīciju.

7. Komisija secinājusi, ka nepieciešams precizēt normas par maksātnespējas procesa izdevumiem, saskaņojot tās ar Maksātnespējas likuma normām.

8. Komisija secinājusi, ka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas ietvaros uz tās rīcībā esošās informācijas bāzes nepieciešams izveidot vienotu reģistru, kurā būtu norādītas visas tās personas, kurām ir paraksta tiesībām kredītiestādēs.

9. Komisija secinājusi, ka nepieciešami grozījumi Kredītiestāžu likuma 63. pantā, paplašinot Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisiju pilnvaras.

VI Komisijas priekšlikumi

1. Ierosināt Iepirkumu uzraudzības birojam precizēt Publisko iepirkumu likuma normu piemērošanu pašvaldībām, valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām un izstrādāt metodiskos norādījumus par kārtību, kādā minētās iestādes var savus finanšu līdzekļus noguldīt kredītiestāžu depozītos.

2. Ierosināt Ministru kabinetam rast iespēju kompensēt Latvijas Krājbankas maksātnespējas rezultātā zaudētos pieprasījumu noguldījumu kontos esošos līdzekļus tām pašvaldībām, kuru teritorijās nebija pieejamas citu kredītiestāžu filiāles, – Kārsavas novada pašvaldībai, Dagdas novada pašvaldībai, Jaunpiebalgas novada pašvaldībai, Mazsalacas novada pašvaldībai, Rucavas novada pašvaldībai.

3. Ierosināt pievērst uzmanību nepieciešamībai panākt operatīvāku kontroli pār korespondējošo kontu ieķīlāšanu, nosakot, ka kredītiestādes biežāk nekā reizi gadā sniedz informāciju Finanšu un kapitāla tirgus komisijai par korespondējošo kontu ieķīlāšanu.
4. Ierosināt Tieslietu ministrijas pastāvīgajai darba grupai Krimināllikuma grozījumu izstrādei izskatīt priekšlikumu par kriminālatbildības noteikšanu kredītiestāžu valdes locekļiem par procedūras neievērošanu, veicot darījumus virs noteiktas summas ar kredītiestādes aktīviem, kā arī tām personām, kuras Kredītiestāžu likuma 1. panta 19. punkta izpratnē uzskatāmas par personām, kas saistītas ar kredītiestādi.
5. Ierosināt Ministru kabinetam uzdot atbildīgajai ministrijai meklēt risinājumus, kā saīsināt kredītiestāžu maksātnespējas un likvidācijas lietu faktiskās izskatīšanas termiņus tiesās.
6. Ierosināt Ministru kabinetam izveidot darba grupu jaunu kredītiestāžu maksātnespējas procesa virzības regulējuma izstrādāšanai Kredītiestāžu likumā.
7. Ierosināt Tieslietu ministrijai un Finanšu ministrijai izstrādāt jaunu kredītiestādes maksātnespējas procesa administratora un kredītiestādes likvidatora atlīdzības regulējumu, kas attiektos tieši uz finanšu institūcijām, tajā skaitā noteikt faktiski atgūto kredītu definīciju.
8. Ierosināt Tieslietu ministrijai precizēt normas par maksātnespējas procesa izdevumiem, saskaņojot tās ar Maksātnespējas likuma normām.
9. Ierosināt Finanšu un kapitāla tirgus komisijai uz tās rīcībā esošās informācijas bāzes par personām ar paraksta tiesībām kredītiestādēs izveidot vienotu reģistru, kurā būtu norādītas visas personas ar paraksta tiesībām kredītiestādēs.
10. Ierosināt papildināt Kredītiestāžu likuma 63. panta pirmo daļu, paredzot Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijai tiesības saņemt neizpaužamas ziņas par konkrētiem kredītiestādes klientiem un darījumiem, ņemot vērā ierobežojumu, ka iegūt informāciju no privātpersonām parlamentārās izmeklēšanas komisija ir tiesīga tikai tajos gadījumos, kad privātās iestādes un uzņēmumi tieši vai netieši saņem valsts pabalstus, kredītus vai pasūtījumus vai piedalās valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijā.

Jānis Lāčplēsis

Romāns Naudiņš

Kārlis Eņģelis

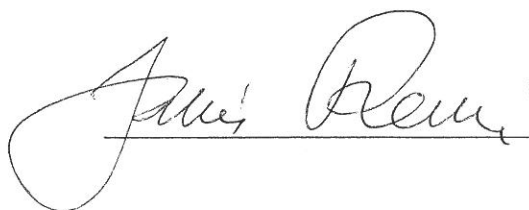
Andrejs Elksniņš

Iveta Grigule

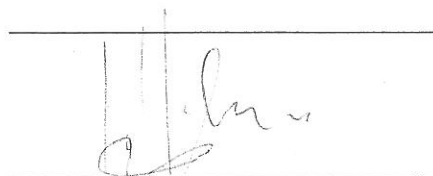
Jānis Reirs

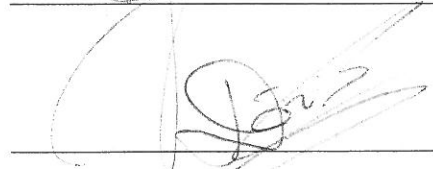
Kārlis Seržants

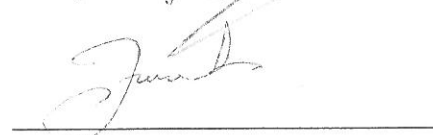
Elīna Siliņa

Dāvis Stalts

Juris Viļums

Ivars Zariņš

2012. gada 29. augustā

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS DEPUTĀTS

Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811 • Tālrunis: 6708 7321 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā, 2012. gada 29. augustā

Parlamentārās izmeklēšanas komisijas priekšsēdētājam

Jānim Lāčplēsim

Iesniegums

Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai / LNNK" frakcijas deputāti Parlamentārā izmeklēšanas komisijas par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu Gala ziņojumam lūdz pievienot atsevišķu viedokli jautājumā par valsts un pašvaldību iestāžu un to kapitālsabiedrību finanšu līdzekļu noguldījumiem kredītiestāžu depozītos.

Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" – "Tēvzemei un Brīvībai / LNNK" frakcijas deputāti uzskata, ka valsts un pašvaldību iestāžu un to kapitālsabiedrību finanšu līdzekļi depozītos ir jānogulda Valsts Kasē un tāpēc ierosina Finanšu ministrijai šīs problēmas risināšanai izveidot darba grupu, kurā piedalītos visu Saeimas frakciju pārstāvji.

Uzsveram, ka savu argumentāciju šajā jautājumā esam paiduši jau vairākkārt un neesam saņēmuši arī pietiekoši argumentētu viedokli, kāpēc tas nebūtu iespējams vai nepieciešams. Situācijā, kad virkne Latvijas pašvaldību savus naudas līdzekļus glabāja Krājbankā un notika faktiskā bankas likvidācija, tās kļuva par situācijas ķīlniecēm. Lai turpmāk šādas situācijas neatkārtotos, uzsveram mūsu ierosinājuma nozīmīgumu un nekavējošu Finanšu ministrijas rīcību, izveidojot darba grupu konkrētā priekšlikuma izpētei un tālākai virzībai.

Ar cieņu,

LR saeimas deputāts

Dāvis Stalts

Paraksts

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMAS DEPUTĀTS

Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811
Tālrunis: 6708 7111 • Fakss: 6708 7100 • E-pasts: saeima@saeima.lv

Rīgā, 31.08.2012.

LR Saeimas Parlamentārās
izmeklēšanas komisijai

*Deputātā K. Enģeļa atsevišķās domas
pie komisijas Gala ziņojuma*

Iesniedzu atsevišķās domas pie Latvijas Republikas 11. Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas Krājbankas uzraudzības nodrošināšanas, darbības apturēšanas un maksātnespējas procesa ietekmi uz Latvijas Republikas finanšu sistēmu (turpmāk tekstā – Komisija) Gala ziņojumam.

Komisijas darba gaitā tika diskutēts par Komisijas iespējām saņemt kredītiestādes rīcībā esošās neizpaužamās ziņas par fizisko un juridisko privātpersonu kontiem un veiktajiem darījumiem, kuru aizsardzība izriet no kredītiestādes noslēpuma jēdziena būtības. Komisijas Gala ziņojuma IV daļas 15.punktā ir minēts, ka šo ierobežojumu dēļ Parlamentārās izmeklēšanas Komisija nevarēja iepazīties ar vairākiem tās darbā nepieciešamiem datiem, kas būtiski apgrūtināja Komisijas darbu. Savās atsevišķās domas paužu atšķirīgu viedokli par augstāk minēto jautājumu.

Komisija uzdotā uzdevuma veikšanai pieprasīja un saņēma pārskatu par veiktajiem debeta darījumiem no A/s „Latvijas Krājbanka” kontiem pirms tās darbības apturēšanas. Forma, kādā šī informācija tika saņemta, bija atbilstoša Kredītiestāžu likuma un Parlamentārās izmeklēšanas komisijas likuma prasībām. Tika diskutēts par Komisijas pilnvaru paplašināšanu attiecībā uz informācijas saņemšanu, nosakot, ka tai ir tiesības savām vajadzībām saņemt ar kredītiestādes noslēpumu aizsargātās ziņas, piemēram, maksātāju un maksājuma mērķi. Uzskatu, ka netika sniegts neviens vērā ņemams arguments par labu šādu izmaiņu veikšanai. Turklāt uzskatu, ka šo ziņu nepieejamība nekādā veidā neapgrūtināja Komisijas darbu.

Ziņas par bankas klientu un viņa darījumiem pieder klientam, un kredītiestāde tās tikai aizsargā. Kredītiestāžu likuma 63.pantā ir noteikti gadījumi, kad un kam šīs ziņas kredītiestāde sniedz bez saskaņošanas ar klientu. Katrs no šiem gadījumiem ir pamatots ar konkrētām sabiedrības interesēm, kuru aizsardzībai ir pieļaujams konkrētā klienta tiesību (uz noslēpuma neizpaušanu) ierobežojums. Priekšlikums sniegt šo informāciju arī parlamentārās izmeklēšanas komisijai netika pamatots ar konkrētām sabiedrības interesēm, kuras netiek nodrošinātas jau esošā regulējuma ietvaros. Netika arī rasta skaidrība, ko parlamentārās izmeklēšanas komisija savā kapacitātē ar šo informāciju darītu. Vienīgais, ko tā varētu darīt, ir nodot to iestādēm, kurām tā jau ir pieejama. Pie šādiem apstākļiem es uzskatu, ka Komisijas Gala ziņojuma IV daļas 15.punktā ietvertais vērtējums par Komisijas darba būtisku apgrūtināšanu nav pamatots.

11.Saeimas deputāts Kārlis Enģelis